

LIETUVOS RADIOJO IR TELEVIZIJOS KOMISIJA

**SPRENDIMAS
DĖL GAIRIŲ DĖL AUDIOVIZUALINĖS ŽINIASKLAIDOS PASLAUGŲ TEIKĖJŲ,
TEIKIANČIŲ PASLAUGAS NAUDOJANTIS DALIJIMOSI VAIZDO MEDŽIAGA
PLATFORMA, KVALIFIKAVIMO IR JIEMS TAIKOMŲ REIKALAVIMŲ
PATVIRTINIMO**

2022 m. kovo 30 d. Nr. KS-42
Vilnius

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos visuomenės informavimo įstatymo 40⁴ straipsnio 6 dalimi, Lietuvos radijo ir televizijos komisija n u s p r e n d ž i a:

patvirtinti Gaires dėl audiovizualinės žiniasklaidos paslaugų teikėjų, teikiančių paslaugas naudojantis dalijimosi vaizdo medžiaga platforma, kvalifikavimo ir jiems taikomų reikalavimų.

Pirmininkas

Rimantas Bagdzevičius

PATVIRTINTA

Lietuvos radijo ir televizijos komisijos

2022 m. kovo 30 d. sprendimu Nr. KS-42

**GAIRĖS DĖL AUDIOVIZUALINĖS ŽINIASKLAIDOS PASLAUGŲ TEIKĖJŲ,
TEIKIANČIŲ PASLAUGAS NAUDOJANTIS DALIJIMOSI VAIZDO MEDŽIAGA
PLATFORMA, KVALIFIKAVIMO IR JIEMS TAIKOMŲ REIKALAVIMŲ**

**I SKYRIUS
BENDROSIOS NUOSTATOS**

1. 2021 m. vasario 1 d. į nacionalinę teisę buvo perkelta 2018 m. lapkričio 14 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2018/1808, kuria, atsižvelgiant į kintančias rinkos realijas, iš dalies keičiama Direktyva 2010/13/ES dėl valstybių narių įstatymuose ir kituose teisės aktuose išdėstytų tam tikrų nuostatų, susijusių su audiovizualinės žiniasklaidos paslaugų teikimu, derinimo (Audiovizualinės žiniasklaidos paslaugų direktyva).

2. Audiovizualinės žiniasklaidos paslaugų direktyvos preambulės 1 punkte yra nurodyta, kad naujų rūšių turinys, kaip antai vaizdo klipai ar naudotojų sukurtas turinys, tapo svarbesnis, o nauji rinkos dalyviai, įskaitant užsakomųjų vaizdo paslaugų teikėjus ir dalijimosi vaizdo medžiaga platformas, dabar yra gerai įsitvirtinę. Dėl šios žiniasklaidos priemonių konvergencijos reikia atnaujintos teisinės sistemos, siekiant atspindėti pokyčius rinkoje ir pasiekti internetinių turinio paslaugų, vartotojų apsaugos ir konkurencingumo pusiausvyrą. Preambulės 3 punkte nustatyta, kad Direktyva 2010/13/ES turėtų būti ir toliau taikoma tik toms paslaugoms, kurių pagrindinė paskirtis yra teikti programas informavimo, pramogų ar švietimo tikslais. **Kanalai¹ ar bet kokios kitos audiovizualinės paslaugos, kurių atžvilgiu paslaugų teikėjas turi redakcinę atsakomybę, gali būti laikomi audiovizualinės žiniasklaidos paslaugomis, net jeigu jie yra siūlomi per dalijimosi vaizdo medžiaga platformą, kuriai paprastai netaikoma redakcinė atsakomybė.** Tokiais atvejais Direktyvos 2010/13/ES nuostatų turės laikytis paslaugų teikėjai, kuriems tenka redakcinė atsakomybė, jei jie atitinka kitus audiovizualinės žiniasklaidos paslaugų teikėjo kriterijus. Preambulės 4 punkte yra nurodyta, kad dalijimosi vaizdo medžiaga platformos paslaugomis teikiamas audiovizualinis turinys, kuriuo vis dažniau naudojasi plačioji visuomenė, ypač jaunimas. Tai taip pat pasakytina apie socialinių tinklų paslaugas, kurios tapo svarbia dalijimosi informacija ir pramogų bei švietimo priemone, be kita ko, todėl, kad suteikiama prieiga prie programų ir naudotojų sukurtų vaizdo įrašų. Tas socialinių tinklų paslaugas reikia įtraukti į Direktyvos 2010/13/ES taikymo sritį, nes jas teikiant konkuruojama dėl tos pačios auditorijos ir tų pačių pajamų, kaip ir teikiant audiovizualinės žiniasklaidos paslaugas. **Be to, jos taip pat daro didelį poveikį, nes jomis naudotojams suteikiama geresnė galimybė formuoti kitų naudotojų nuomones ir daryti joms įtaką.**

3. Perkėlus Audiovizualinės žiniasklaidos paslaugų direktyvą buvo pakeistas Visuomenės informavimo įstatymas (toliau – VIĮ), kuriuo 40⁴ straipsnio 6 dalyje yra nustatyta, kad **kai audiovizualinės žiniasklaidos paslaugų teikėjas savo paslaugas teikia naudodamasis dalijimosi vaizdo medžiaga platformos paslauga, dalijimosi vaizdo medžiaga platformos paslaugos teikėjo įgyvendinamos priemonės nepanaikina audiovizualinės žiniasklaidos paslaugų teikėjui taikomų reikalavimų, nustatytų VIĮ ir Nepilnamečių apsaugos nuo neigiamo viešosios informacijos poveikio įstatyme.** Audiovizualinės žiniasklaidos paslaugų teikėjams, teikiantiems

¹ YouTube ar kitų dalijimosi vaizdo medžiaga platformų kanalai, kuriuose skelbiamas audiovizualinis turinys.

savo paslaugas naudojantis dalijimosi vaizdo medžiaga platforma (YouTube, Facebook ar pan.) (toliau – ir platforma), turi būti taikomi kiek įmanoma vienodi reikalavimai kaip ir kitiems audiovizualinės žiniasklaidos paslaugų teikėjams. Iš to darytina išvada, kad audiovizualinės žiniasklaidos paslaugų teikėjai, savo paslaugas teikiantys naudojantis dalijimosi vaizdo medžiaga platformos paslauga, turi pranešti Lietuvos radijo ir televizijos komisijai (toliau – Komisija) apie tokių paslaugų teikimą ir jiems turėtų būti taikomos kitos VII ir Nepilnamečių apsaugos nuo neigiamo viešosios informacijos poveikio įstatymo nuostatos. Naudojantis dalijimosi vaizdo medžiaga platforma, paslaugas teikiantiems subjektams VII ir Nepilnamečių apsaugos nuo neigiamo viešosios informacijos poveikio įstatymo nuostatos turėtų būti taikomos tik tuo atveju, jei yra nustatoma, kad tokie subjektai yra audiovizualinės žiniasklaidos paslaugų teikėjai ir jie atitinka tiek Audiovizualinės žiniasklaidos paslaugų direktyvoje, tiek VII tokiems subjektams keliamus požymius.

II SKYRIUS

POŽYMIAI, PAGAL KURIUS DALIJIMOSI VAIZDO MEDŽIAGA PALTFORMOJE TURINĮ SKELBIANTYS ASMENYS GALĖTŲ BŪTI TRAKTUOJAMI KAIP AUDIOVIZUALINĖS ŽINIASKLAIDOS PASLAUGŲ TEIKĖJAI

4. VII 2 straipsnio 10 dalyje yra nustatyta, kad audiovizualinės žiniasklaidos paslauga, tai – televizijos programų transliavimas, užsakomoji audiovizualinės žiniasklaidos paslauga, komercinių audiovizualinių pranešimų skelbimo paslauga, kai tokių paslaugų ar nuo jų atsiejamos dalies pagrindinis tikslas yra elektroninių ryšių tinklais visuomenei teikti (perduoti) programas informavimo, pramogų ar švietimo tikslais ir už kurias redakcinė atsakomybė tenka šių paslaugų teikėjui, vykdančiam ūkinę komercinę veiklą. To paties straipsnio 11 dalyje nurodyta, kad audiovizualinės žiniasklaidos paslaugos teikėjas yra asmuo, kuris teikia audiovizualinės žiniasklaidos paslaugą, sprendžia, kokia tvarka pateikiamas jos turinys, ir kuriam tenka redakcinė atsakomybė už šios paslaugos turinio parinkimą. **Taigi, audiovizualinės žiniasklaidos paslaugų teikėjas gali būti užsakomosios audiovizualinės žiniasklaidos paslaugos teikėjas ir (ar) televizijos programų transliuotojas.** Kalbant apie audiovizualinių žiniasklaidos paslaugų teikimą naudojantis dalijimosi vaizdo medžiaga platforma, galimi atvejai, kuomet siūlomas tiesioginis programų transliavimas per YouTube ar kitą panašią platformą, tačiau dažniausiai žiūrimos programos pagal vartotojo prašymą, jo pasirinktu laiku pagal siūlomą katalogą. Be to, po tiesioginių programų transliavimo dažnai tos pačios programos siūlomos žiūrėti pagal vartotojo prašymą iš siūlomo katalogo. Vien tiesioginių programų transliavimas per dalijimosi vaizdo medžiaga platformą, nedarant programų vėliau prieinamų žiūrėti pagal prašymą iš katalogo, praktikoje pasitaiko retai, todėl **dažniausiai audiovizualinės žiniasklaidos paslaugų teikėjus, kurie teikia paslaugas naudojantis dalijimosi vaizdo medžiaga platforma, reikėtų laikyti užsakomųjų audiovizualinės žiniasklaidos paslaugų teikėjais.**

5. Pagal VII 2 straipsnio 73 dalį užsakomoji audiovizualinės žiniasklaidos paslauga suprantama kaip audiovizualinės žiniasklaidos paslaugų teikėjo teikiama nelinijinė audiovizualinės žiniasklaidos paslauga, skirta programoms žiūrėti vartotojo prašymu ir jo pasirinktu laiku pagal audiovizualinės žiniasklaidos paslaugų teikėjo siūlomą katalogą. Kaip jau buvo minėta, audiovizualinės žiniasklaidos paslauga yra apibrėžta VII 2 straipsnio 10 dalyje. **Pagrindiniai tokios paslaugos požymiai: a) programos teikiamos (perduodamos) informavimo, pramogų ar švietimo tikslais; b) redakcinė atsakomybė tenka tokios paslaugos teikėjui; c) paslaugos teikėjas vykdo ūkinę komercinę veiklą.**

6. Pagal VII 2 straipsnio 40 dalį programa suprantama kaip savarankiškų savo turiniu ir struktūra garsų ir (arba) judančių vaizdų visuma, sudaranti atskirą paslaugų teikėjo nustatyto programų tvarkaraščio arba katalogo vienetą, nepriklausomai nuo jo trukmės (vaidybinis filmas, vaizdo klipas, sporto ar kitoks renginys, situacijų komedija, dokumentinis filmas, programa vaikams, originalus dramos kūrinys, anonsas, pokalbių programa, žinių programa ir kt.). **Čia svarbu įvertinti, ar dalijimosi vaizdo medžiaga platformoje keliami vaizdo įrašai galėtų būti traktuojami kaip programos (laidos), t. y. vaizdo įrašai turi būti iš esmės panašūs į televizijoje transliuojamas programas, kad būtų laikomi audiovizualinės žiniasklaidos paslaugomis.**

Atkreiptinas dėmesys, kad požymis „programas teikti (perduoti) informavimo, pramogų ar švietimo tikslais“ turėtų būti vertinamas siaurinamai. Priešingu atveju bet koks audiovizualinis turinys galėtų patekti į šį apibrėžimą, o tai sukeltų daugiau neaiškumo siekiant tinkamai kvalifikuoti užsakomosios audiovizualinės žiniasklaidos paslaugų teikėjus. Tai reiškia, kad gali būti nuspręsta neįtraukti tam tikrų programų, skirtų labai siaurai / specializuotai auditorijai, pavyzdžiui, viešbučių virėjams, aukšto lygio kompiuterių ekspertams ar iliuzionistams. Akivaizdu, kad tai nėra absoliuti taisyklė ir tai neturėtų būti taikoma specialių pomėgių kanalams, kurie gali turėti itin plačią auditorijos dalį. Kitas įrodymas, kad programos skirtos plačiai auditorijai, galėtų būti finansinių investicijų į siūlomą turinį suma, nors kartais yra kanalų, kurie išskirtinai pasiekia plačią auditoriją be didelių ar jokių išlaidų. Papildomas rodiklis kvalifikuojant užsakomąsias audiovizualinės žiniasklaidos paslaugas taip pat gali būti prekių rodymas, azartinių žaidimų reklama ir (arba) rėmimas kanaluose.

7. Kaip vienas iš požymių yra įvardinama redakcinė atsakomybė, kuri apibrėžiama kaip viešosios informacijos rengėjui ir (ar) viešosios informacijos skleidėjui, išskyrus retransliuotoją ir dalijimosi vaizdo medžiaga platformos paslaugos teikėją, tenkanti atsakomybė už kontrolę rengiant viešąją informaciją visuomenei, ruošiant ją skleisti ir šią informaciją skleidžiant, taip pat atrenkant programas ir jas išdėstant chronologine tvarka programų tvarkaraštyje ir (ar) kataloge (VII 2 straipsnio 49 dalis).

8. Kaip ir buvo minėta, audiovizualinės žiniasklaidos paslaugos teikėjas yra asmuo, kuris teikia audiovizualinės žiniasklaidos paslaugą, sprendžia, kokia tvarka pateikiamas jos turinys, ir kuriam tenka redakcinė atsakomybė už šios paslaugos turinio parinkimą. Audiovizualinės žiniasklaidos paslaugų direktyvos 1 straipsnio d papunktyje yra nurodyta, kad žiniasklaidos paslaugų teikėjas yra fizinis ar juridinis asmuo, kuris prisiima redakcinę atsakomybę už audiovizualinės žiniasklaidos paslaugos turinio parinkimą ir sprendžia, kokia tvarka jis organizuojamas. **Taigi, remiantis Audiovizualinės žiniasklaidos paslaugų direktyvos ir VII nuostatomis, užsakomųjų audiovizualinių žiniasklaidos paslaugų teikėjas gali būti tiek fizinis, tiek juridinis asmuo.**

9. Svarbus požymis, nustatant ar į dalijimosi vaizdo medžiaga platformą keliamas turinys galėtų būti laikomas užsakomąja audiovizualinės žiniasklaidos paslauga, yra ūkinė komercinė veikla, kuri teisės doktrinoje apibrėžiama kaip nuolatinė, savarankiška, t. y. savo rizika plėtojama, asmens veikla siekiant pelno, susijusi su daiktų pirkimu-pardavimu ar paslaugų teikimu kitiems asmenims už atlyginimą (žr. Valentinas Mikelėnas ir kt., Lietuvos Respublikos civilinio kodekso komentaras. Antroji knyga. Asmenys. Vilnius: Justitia, 2002. P. 23). Aiškinant paminėtą ūkinės komercinės veiklos sąvoką lingvistiškai, išskirtini tokie pagrindiniai ūkinei komercinei veiklai būdingi požymiai: pirma, tęstinumas, nuolatinis veikos pobūdis; antra, savarankiškumas, t. y. veikimas savo rizika ir savo vardu; trečia, atlygintinumas, t. y. tokia veikla siekiama pelno, tam tikros ekonominės naudos (žr., pvz., Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo 2011 m. lapkričio 14 d. sprendimą administracinėje byloje Nr. A62-3506/2011). **Nagrinėjamu atveju, darant išvadą, ar užsakomosios audiovizualinės žiniasklaidos paslaugos teikėjas vykdo ūkinę komercinę veiklą,**

reikėtų įvertinti, ar tokia paslaugos teikėjo veikla yra registruota mokesčių administratoriaus (Valstybinė mokesčių inspekcija) atitinkamame registre.

10. Direktyvos 2010/13/ES preambulės 21 punkte yra nustatyta, kad audiovizualinės žiniasklaidos paslaugų sąvokos apibrėžtis turėtų apimti tik tas audiovizualinės žiniasklaidos paslaugas – televizijos transliavimo ar užsakomąsias – kurios yra masinio informavimo pobūdžio, t. y. **tas, kurios skirtos didelei plačiosios visuomenės daliai arba kurios galėtų turėti akivaizdų poveikį jai.** Jos taikymo sritis turėtų būti apribota Sutartyje dėl Europos Sąjungos veikimo apibrėžtomis paslaugomis ir todėl turėtų apimti visų formų ekonominę veiklą, įskaitant viešųjų paslaugų įmones, bet neturėtų apimti veiklos, kuri visų pirma yra ne ekonominio pobūdžio ir/arba kuri nekonkuruoja su televizijos programų transliavimu, pavyzdžiui, asmeninių tinklaviečių ir paslaugų, kurias sudaro privačių naudotojų sukurto audiovizualinio turinio, skirto dalintis ir keistis informacija bendrų interesų bendruomenėse, teikimo arba platinimo. Kalbant apie minėtą požymį (audiovizualinės žiniasklaidos paslaugos, skirtos didelei plačiosios visuomenės daliai arba kurios galėtų turėti akivaizdų poveikį jai) sunkiausia yra įvertinti, kas yra plačioji visuomenės dalis, kadangi Audiovizualinės žiniasklaidos paslaugų direktyvoje toks paaiškinimas nepateiktas. Pvz., vieno iš įrašo peržiūrų skaičius tam tikrame YouTube kanale laikui bėgant gali būti labai nepastovus – nuo milijonų tam tikro vaizdo įrašo peržiūrų iki kelių tūkstančių kito vaizdo įrašo peržiūrų. Praktiniu požiūriu kanalo sekėjų arba prenumeratorių skaičius yra objektyvesnis rodiklis nei peržiūrų skaičius. Prenumeratorių arba sekėjų skaičius paprastai matomas iš pačios platformos, todėl sekėjų skaičius dalijimosi vaizdo medžiaga platformoje gali būti svarbus rodiklis, įvertinant, ar paslauga skirta plačiajai visuomenės daliai. **Reikšmingą sekėjų skaičių turintys ir programų peržiūrų skaičių renkantys paslaugų teikėjai (kanalai) per netrumpesnę nei 12 mėnesių laikotarpį turėtų būti laikomi užsakomųjų audiovizualinės žiniasklaidos paslaugų teikėjais, kurie pasiekia plačią visuomenės dalį.**

11. Apibendrinant galima išskirti tam tikrus požymius, kuriems esant, asmuo (*vlogeris*, kanalas), keliantis turinį į dalijimosi vaizdo medžiaga platformą (YouTube, Facebook, TikTok ir kt.), galėtų būti laikomas užsakomosios audiovizualinės žiniasklaidos paslaugos teikėju:

- paslaugos teikėjas vykdo ūkinę komercinę veiklą, t. y. tokia veikla turėtų būti registruota mokesčių administratoriaus (VMI) registre;
- paslaugų teikėjas teikia programas, kaip jos suprantamos VII 2 straipsnio 40 dalies prasme;
- paslaugos teikėjo pagrindinė paskirtis yra teikti programas informavimo, pramogų ar švietimo tikslais;
- paslaugos teikėjas teikiamų programų atžvilgiu turi redakcinę atsakomybę;
- paslaugos teikėjas programas siūlo žiūrėti vartotojo prašymu ir jo pasirinktu laiku pagal siūlomą katalogą, kaip jis suprantamas pagal VII 2 straipsnio 73 dalį;
- paslaugos teikėjo tikslinė auditorija yra plačioji visuomenės dalis ir jai daromas akivaizdus poveikis. Reikšmingą sekėjų skaičių turintys ir programų peržiūrų skaičių renkantys paslaugų teikėjai (kanalai) per netrumpesnę nei 12 mėnesių laikotarpį turėtų būti laikomi užsakomųjų audiovizualinės žiniasklaidos paslaugų teikėjais, kurie pasiekia plačią visuomenės dalį.

Svarbu pažymėti, kad tik įvertinus visus požymius galima daryti išvadą, ar konkretus turinį į platformą keliantis asmuo yra užsakomosios audiovizualinės žiniasklaidos paslaugos teikėjas, teikiantis paslaugas naudojantis dalijimosi vaizdo medžiaga platforma.

12. Atkreiptinas dėmesys, kad paslaugos teikėjui (vlogeriui, YouTube kanalui), veikiančiam dalijimosi vaizdo medžiaga platformoje, VII ir Nepilnamečių apsaugos nuo neigiamo viešosios informacijos poveikio įstatymo nuostatos taikomos tik tuo atveju, jeigu užsakomosios audiovizualinės žiniasklaidos paslaugos teikėjas priklauso Lietuvos Respublikos jurisdikcijai, pagal VII 25 straipsnį.

13. Paslaugos, nelaikytinos užsakomosios audiovizualinės žiniasklaidos paslaugomis, teikiamomis per dalijimosi vaizdo medžiaga platformą:

- švietimo įstaigų mokymo, akademinų darbų rengimo ar tęstinio mokymosi tikslais skelbiamas audiovizualinis turinis, įskaitant turinį iš archyvo;
- muziejų, teatrų bei kitų meno ar kultūrų įstaigų, ar meno kūrėjo statusą turinčių asmenų skelbiamas audiovizualinis turinys, siekiant pristatyti savo veiklą, kūrybą, įskaitant audiovizualinius kūrinius registruotus Lietuvos Respublikos įstatymų nustatyta tvarka.
- skelbiamas audiovizualinis turinys, siekiant pristatyti savo veiklą, įskaitant turinį iš archyvo;
- viešojo administravimo subjektų skelbiamas audiovizualinis turinys, siekiant pristatyti savo veiklą ir užduotis, vykdomas pagal jų kompetenciją;
- politinių partijų skelbiamas audiovizualinis turinys, siekiant apibūdinti savo veiklą;
- įmonių, kurių tikslas – pristatyti jų pagamintas ar platinamas prekes arba siūlomas paslaugas, skelbiamas audiovizualinis turinys;
- asociacijų savireklamos tikslais ir savo, kaip asociacijų, paskirtį atitinkančios veiklos pristatymui naudojamas audiovizualinis turinys;
- fizinių asmenų skelbiamas audiovizualinis turinys, siekiant pristatyti savo privatų gyvenimą, pavyzdžiui, susijusį su laisvalaikio veikla ar pomėgiais, nepateikiant jokios informacijos, galinčios turėti įtakos visuomenės nuomonės formavimuisi, ir negaunant iš to komercinės naudos.

III SKYRIUS

REIKALAVIMAI AUDIOVIZUALINĖS ŽINIASKLAIDOS PASLAUGŲ TEIKĖJAMS, TEIKIANTIEMS PASLAUGAS NAUDOJANTIS DALIJIMOSI VAIZDO MEDŽIAGA PLATFORMA

14. Lietuvos Respublikoje viešai skleidžiamai informacijai taikomus neigiamą poveikį nepilnamečių vystymuisi darančios viešosios informacijos žymėjimo ir skleidimo reikalavimus nustato Neigiamą poveikį nepilnamečių vystymuisi darančios viešosios informacijos žymėjimo ir skleidimo tvarkos aprašas, patvirtintas Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2010 m. liepos 21 d. nutarimu Nr. 1121 (toliau – Aprašas). Aprašo 25¹ punkte nurodyta, kad viešosios informacijos rengėjai ir skleidėjai, skleisdami neigiamą poveikį nepilnamečiams darančią informaciją dalijimosi vaizdo medžiaga platformose, informaciją nepilnamečiams riboja naudodamiesi platformos teikiamomis techninėmis priemonėmis. Aprašo 25² punkte nurodyta, kad audiovizualinės žiniasklaidos paslaugų teikėjai, be Aprašo 25¹ punkte nurodytų priemonių, informaciją papildomai pažymi Lietuvos Respublikos nepilnamečių apsaugos nuo neigiamo viešosios informacijos poveikio

įstatymo (toliau – Įstatymas) 7 straipsnio 2 dalyje nurodytais indeksais „N-7“, „N-14“, „S“. Audiovizualinės žiniasklaidos paslaugų teikėjams, teikiantiems paslaugas dalijimosi vaizdo medžiaga platformomis, Aprašo 11 punktą netaikomas. **Taigi, iš esmės, tiek užsakomųjų audiovizualinės žiniasklaidos paslaugų teikėjams, tiek transliuotojams, teikiantiems paslaugas per dalijimosi vaizdo medžiaga platformą, taikomi reikalavimai turinį žymėti indeksais „N-7“, „N-14“, „S“, netaikant laiko ribojimų tokių paslaugų teikimui.**

15. VII 39 straipsnis nustato reikalavimus reklamai ir komerciniams audiovizualiniams pranešimams. Kaip laikomasi šio ir kitų įstatymų nustatytų reikalavimų, taikomų reklamai ir komerciniams audiovizualiniams pranešimams, kontroliuoja Valstybinė vartotojų teisių apsaugos tarnyba, kitos Reklamos įstatyme ir kituose įstatymuose nurodytos reklamos priežiūros institucijos ir Komisija (VII 39 straipsnio 7 dalis). VII 48 straipsnio 1 dalies 14 punkte nustatyta, kad būtent Komisija prižiūri, kaip televizijos programų transliuotojai, užsakomųjų audiovizualinės žiniasklaidos paslaugų teikėjai laikosi šio įstatymo reikalavimų, keliamų televizijos reklamai ir komerciniams audiovizualiniams pranešimams, audiovizualinės žiniasklaidos paslaugų, radijo programų ir atskirų programų rėmimui, prekių rodymui programose. Taigi, būtent Komisija prižiūri komercinių audiovizualinių pranešimų sklaidą audiovizualinės žiniasklaidos paslaugų teikėjo programose.

16. Reklama užsakomųjų audiovizualinės žiniasklaidos paslaugų teikėjo programose turi būti aiškiai atpažįstama. Reklamos atskleidimas tik programos (vaizdo įrašo) apibūdinime (angl. description) nėra pakankamas, kadangi dažnas vartotojas gali šios informacijos nepastebėti. Kuomet reklama yra įterpiama į programą, tinkamiausiu reklamos atskleidimu būtų laikoma, kai žiūrovai apie tai, jog programa (ar jos dalis) yra reklaminio pobūdžio, tiek žodžiu, tiek raštu būtų informuojami programos metu, ir siūlytina daugiau nei vieną kartą. Pavyzdžiui, programos metu ekrane aiškiai būtų matomas žodis „Reklama“, o reklamos skleidėjas nurodytų, kad, pvz., „šią programą/įrašą/filmuką/vlog'ą (ar jo dalį) remia ir prekes išbandyti man nemokamai atsuntė <prekės ženklas>“. Žymuo „Reklama“ turėtų būti pateikiamas ir po programa (vaizdo įrašų), tačiau tik šio žymens pateikimas tarp kitų reklaminių nuorodų taip pat būtų laikomas neaiškiu vartotojų informavimu. Informacijos apie tai, kad programa (vaizdo įrašas) yra reklama, pateikimas tik programos pabaigoje nebūtų laikomas tinkamu žymėjimu.

17. Vartotojai turi būti aiškiai informuojami apie esamą rėmimo susitarimą. Programos pradžioje, jos metu ir (ar) pabaigoje tinkamu būdu pateikiant rėmėjo pavardę (pavadinimą), logotipą ir (ar) kitą ženklą, pavyzdžiui, nuorodą į jo produktą (produktus) ar paslaugą (paslaugas) arba jų skiriamąjį ženklą, būtina aiškiai parodyti, kad programa yra remiama.

18. Prekių rodymui užsakomųjų audiovizualinės žiniasklaidos paslaugų teikėjo programose taikomi VII 40¹ straipsnyje nustatyti reikalavimai. Informuojant žiūrovus apie prekių rodymą programos pradžioje, pabaigoje ir atnaujinus programos rodymą, po kiekvieno į ją įsiterpusio intarpo ne trumpiau kaip 5 sekundes ekrano apačioje kairėje pusėje turi būti rodoma raidė „P“. Raidė „P“ turi būti aiškiai matoma.

IV SKYRIUS BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

19. Gairės dėl audiovizualinės žiniasklaidos paslaugų teikėjų, teikiančių paslaugas naudojantis dalijimosi vaizdo medžiaga platforma, kvalifikavimo ir jiems taikomų reikalavimų taikomos audiovizualiniam turiniui paskelbtam po šių gairių įsigaliojimo.

20. Gairės dėl audiovizualinės žiniasklaidos paslaugų teikėjų, teikiančių paslaugas naudojantis dalijimosi vaizdo medžiaga platforma, kvalifikavimo ir jiems taikomų reikalavimų yra rekomendacinio pobūdžio, tačiau Komisija vadovaujasi šiomis gairėmis vertindama ar dalijimosi vaizdo medžiaga platformoje turinį keliantys asmenys yra audiovizualinės žiniasklaidos paslaugų

teikėjai ir ar jie laikosi VIĮ ir Nepilnamečių apsaugos nuo neigiamo viešosios informacijos poveikio įstatymo nuostatų.